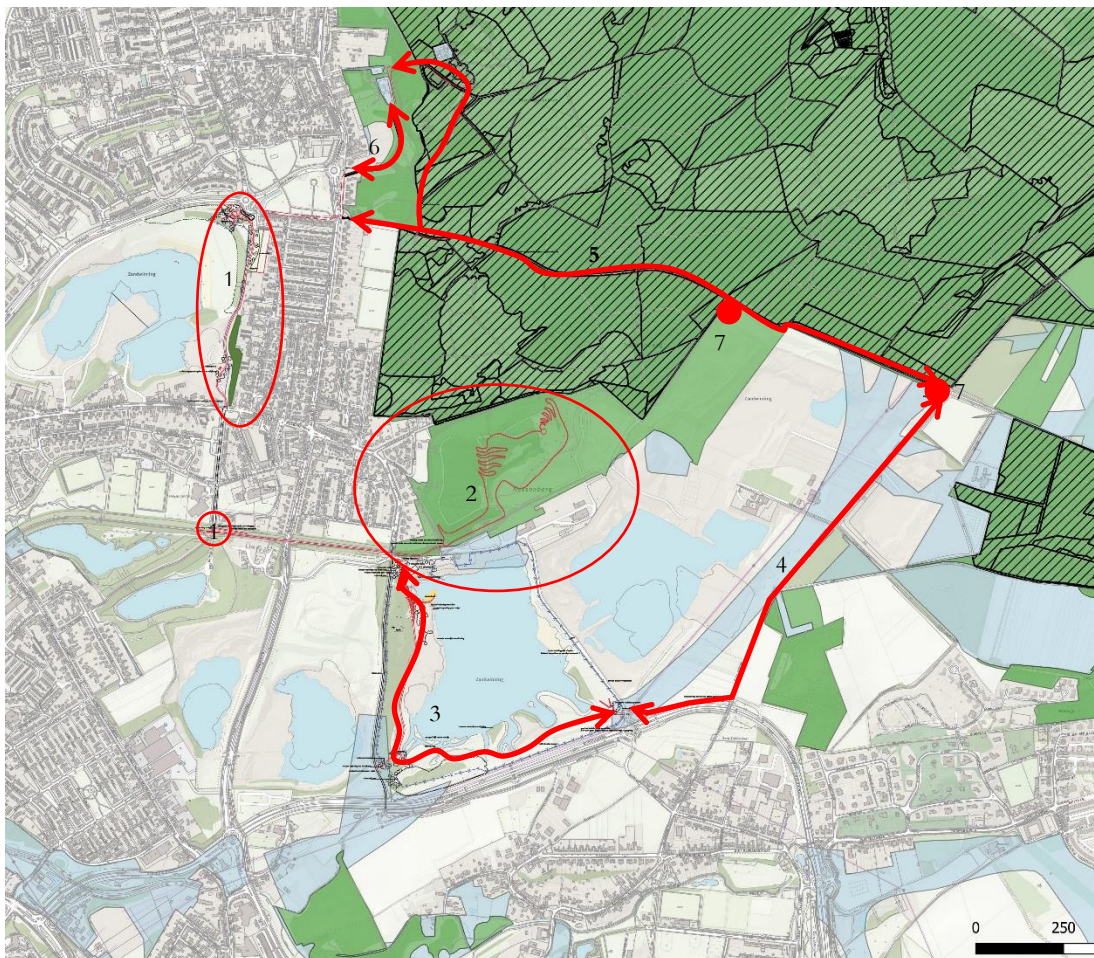

NOTITIE	Rondje Groeves versus provinciaal natuurbeleid
Project:	Rondje Groeves – toetsing provinciaal natuurbeleid
Opdrachtgever:	Gemeente Heerlen
Projectnummer:	NL PA.804.001
Datum:	20 september 2021
Opgesteld door:	Martijn Blaas, adviseur ecologie

Voorliggende notitie fungeert als bijlage bij de compensatieovereenkomst Goudgroene Natuurzone IBA-project Rondje Groeves

Als onderdeel van IBA Parkstad is bij gemeente Heerlen het initiatief ontstaan om een recreatieve route te realiseren waarmee het groevegebied van Heerlen en Landgraaf wordt ontsloten en het industrieel erfgoed van de delfstofwinning beleefbaar wordt gemaakt. De rapportage van het definitief ontwerp voor de route en de uitkijkpunten is als bijlage 0 bij deze notitie gevoegd.

Het IBA-project Rondje Groeves maakt deels gebruik van bestaande verharde wegen en deels niet. Onder deze laatste categorie valt een aantal uitkijkpunten en een deel van het aan te leggen wandel-/fietspad. Voorliggende notitie heeft betrekking op die delen van het tracé van het Rondje Groeves die in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg zijn aangeduid met Goudgroene Natuurzone. Aanvullend gaat deze notitie in op de situatie in de Zuidplas, omdat hier de situatie zich anders voordoet als de kaart van het POL suggereert.

Kaart van het Rondje Groeves met daarop in groen de Goudgroene Natuurzone en de blauwgrijs de Bronsgroene Landschapszone. Voor de volledigheid is het Natura2000-gebied Brunssummerheide aangeduid met zwarte arcering.

Het Rondje Groeves kent de volgende opdeling in deelgebieden

Nr	Aard deelgebied	Opmerking
1	Uitkijkpunten Beaujeangroeven en Groeve Quaedvlieg, het verbindende voet/fietspad en de brug over de Bruinkoolweg	
2	Uitkijkpunt steenberg Oranje-Nassau IV, struinpadi en entreegedeelte Sibelco	<i>Dit deelgebied is vervallen, omdat gemeente Heerlen de steenberg niet in eigendom zal verwerven</i>
3	Zilverduintuin, uitkijkpunt Zuidplas, verbindend voet/fietspad en bruggetjes	
4	Grote Heiweg	
5	Kamperheideweg, Schaapskooiweg en verbindend fietspad vanaf bezoekerscentrum	
6	Fietspad Groene Poort	<i>Dit deelgebied is vervallen</i>
7	Uitkijkpunten aan Kamperheideweg	<i>Dit deelgebied is vervallen, omdat uitkijkpunten pas na oplevering Noordplas (2032) kunnen worden gerealiseerd.</i>

Relatie van de verschillende deelgebieden met het provinciaal natuurbeleid:

Nr	Aard van ingreep	POL	Groeves
1	Aanleg	-	Opleverplan is afgerond. groevedeel krijgt geen aanduiding GN
3	Aanleg voorzieningen en opwaarderen pad	Kleine hoekjes BL	Na overdracht aan Natuurmonumenten geheel GN
4	Bestaande paden blijven ongewijzigd	Niet relevant	-
5	Bestaande paden blijven ongewijzigd	Niet relevant	-

Tabel overzicht oppervlakte ingreep binnen Bronsgroene Landschapszone (BL) en Goudgroene Natuurzone (GN)

Conclusie

Het provinciaal natuurbeleid is alleen relevant voor de ingreep in de Zuidplas (deelgebied 3). Naast de provinciale omgevingsverordening is echter ook het eindplan voor de Zuidplas relevant. Dit plan bepaalt namelijk mede welke onderdelen van de ingreep in de Zuidplas moeten worden getoetst aan het provinciaal beleid.

Voorliggende notitie vormt dan ook het resultaat van meerdere overlegmomenten met Provincie Limburg over de interpretatie van het eindplan in relatie tot het Rondje Groeves.

Ter verduidelijking is daarom een viertal bijlagen bijgevoegd.

- Bijlage 1 Streefbeeld inrichtingsplan uit het Eindplan (versie 08/2019)
- Bijlage 2 Ecotopenplan met ontsluiting uit het Eindplan (versie 04-11-2020)
- Bijlage 3 Bestaande padenstructuur Zuidplas met daarop Rondje Groeves
- Bijlage 4 Impact Rondje Groeves op Goudgroene Natuurzone

Deelgebied 3

De Zuidplas kent in het POL op dit moment slechts 3 hoekjes met Bronsgroene Landschapszone. Na oplevering en overdracht van de Zuidplas in juli 2021 is de plas in het provinciaal beleid in zijn geheel toegevoegd aan de Goudgroene Natuurzone.

Voor het Rondje Groeves wordt het reeds bestaande, maar onverharde wandelpad omgevormd tot een halfverhard wandel-/fietspad. Daarnaast worden nog enkele toeristisch-recreatieve voorzieningen aangelegd. Het Rondje Groeves en de Zilverduintuin beslaan straks circa 3% van de totale Zuidplas (circa 32,6 hectare).

In overleg met de provincie Limburg (19 mei 2021; rayonplanoloog & -ecoloog) is het volgende geconcludeerd:

- De Zilverduintuin kan worden gezien als invulling van het uitkijkpunt uit het eindplan (zie bijlage 1 & 2) en als invulling van het ecotoop 'infrastructuur' (zie bijlage 4). De beleidsregel natuurcompensatie is hier niet van toepassing.
- Het uitkijkpunt aan de zuidoostzijde kan gezien worden als invulling van het eindplan (bijlage 1 & 2), maar strookt niet met het ecotopenplan (bijlage 4), zodat voor dit uitkijkpunt de beleidsregel natuurcompensatie wel van toepassing is.
- Het verbindend voet/fietspad vormt een invulling van de padenstructuur uit het eindplan en volgt grotendeels bestaande paden (zie bijlage 3). Alleen daar waar het Rondje Groeves afwijkt van de bestaande padenstructuur (bijlage 4) is de beleidsregel natuurcompensatie van toepassing. Dit geldt ook voor het te verplaatsen en renoveren bruggetje en het nieuw te plaatsen bruggetje, beide in de zuidwesthoek (zie bijlage 4).
- De totale impact op de ecotopen in de Zuidplas op basis van de beleidsregel natuurcompensatie bedraagt 1.037 m² inclusief kwaliteits toeslag (zie bijlage 4).
- De wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied worden slechts beperkt aangetast, omdat de reeds bestaande padenstructuur en bruggetjes optimaal worden benut, de Zilverduintuin en het uitkijkpunt aan de zuidoostzijde optimaal in het landschap worden geïntegreerd en bijdragen aan het levend houden van de historie en ondergrond van de plek (zie hiervoor ook bijlage 0). De fysieke aantasting van de ingreep (voor zover afwijkend ten opzichte van het eindplan) is slechts beperkt en kan daarom worden bestempeld als kleinschalige ingreep in de zin van artikel 2.6.5 uit de provinciale omgevingsverordening.
- Relevant hierbij is dat met de recente overdracht van de Zuidplas aan Natuurmonumenten de openstelling van het terrein voor de recreant een gegeven is, opgenomen in het eindplan voor de plas. De introductie van het Rondje Groeves staat hier los van.
- De kwalitatieve versterking van de Goudgroene Natuurzone als bedoeld in artikel 2.6.5 lid 2 sub b van de provinciale omgevingsverordening is tweeledig. Enerzijds vindt deze plaats in natura. De volgende ingrepen in het terrein zijn daarbij relevant:
 - De aanleg van het Rondje Groeves met een halfverhard pad draagt ertoe bij dat bezoekers van het gebied minder geneigd zijn te gaan dwalen door het gebied, er ligt straks immers een heldere te volgen route. Dit draagt ertoe bij dat de aanwezige populatie Reewild, Wilde zwijnen, Das en Bever meer rust zullen blijven ervaren dan op basis van het eindplan het geval zou zijn.
 - In de zuidwesthoek van de Zuidplas wordt het aanwezige bruggetje verplaatst in de richting van de plas, zodat de padenstructuur hier verder van het bosje af komt te liggen. Dit draagt bij aan het behoud van rust in deze hoek van het terrein, omdat hier de dagrustplaatsen van Ree en Wild zwijn zijn gelegen.
 - Als gevolg van het opheffen van delen van het onderhoudspad en het verplaatsen van een bruggetje komt 733 m² vrij voor natuurontwikkeling passend bij de ecotopen uit het eindplan. Deze oppervlakte natuur zal worden gerealiseerd als onderdeel van het Rondje Groeves.
 - Op het terrein van de Zuidplas zal een aanlijnplicht gelden voor honden, om verstoring van het aanwezige wild tot een minimum te beperken.
 - Het hekwerk rondom de Zuidplas, mede ten behoeve van de door Natuurmonumenten te introduceren grote grazers, wordt zodanig geplaatst dat het voor wild mogelijk is te blijven migreren tussen Zuidplas en Brunssummerheide.
- Anderzijds vindt kwalitatieve versterking plaats middels een financiële compensatie. De reden hiervoor is, dat het terrein pas net is opgeleverd en de natuur dus eerst zelf de kans moeten krijgen zich te ontwikkelen. Daarom wordt aanvullend aan de fysieke kwaliteits toeslag een financiële compensatie gedaan voor de oppervlakte van 1.037 m² te compenseren natuur – 733 m² te realiseren natuur = 304 m² financieel te compenseren natuur. Op basis van het normbedrag 2021 van de provincie Limburg voor de Parkstad-regio à € 93.732,00/hectare natuurcompensatie leidt dit op basis van 304 m² tot een bedrag van € 2.849,45 te voldoen aan de provincie Limburg.
- Op bovenstaande wijze kan de oppervlakte natuur in de Goudgroene Natuurzone minimaal gelijk worden gehouden.

Dubbeltelling oppervlaktes met Natura2000-gebied Brunssummerheide (H2 Wet natuurbescherming)

Nee, de Zuidplas ligt geheel buiten het Natura2000-gebied. Binnen dit project is dus geen sprake van dubbeltellingen.

Bronsgroene Landschapszone

Voor het gedeelte Bronsgroene Landschapszone in de Zuidplas gaat de gemeente Heerlen ervan uit dat dit eveneens is omgezet in Goudgroene Natuurzone na de overdracht aan Natuurmonumenten. De aan te leggen voorzieningen van het Rondje Groeves aan de Zuidplas zullen voorzien worden van een goede landschappelijke inpassing, maar worden primair getoetst als zijnde Goudgroene Natuurzone.